

ПРЕС КЛИПИНГ

5. март 2019.

НАСЛОВИ

Зоран Дракулић: У Србији се лоше живи, наша земља се споро развија (стр.3)

Ђуричин: Србији потребан нови модел раста (стр.3)

Вујовић: Имамо хиљаду ствари које смо започели, али смо мало ствари завршили (стр.4)

Петровић: Главни чвор за бржи привредни раст - владавина права и корупција (стр.4)

Буквић: Екстремно сиромашних у Србији пола милиона, живе са 400 динара дневно (стр.5)

Брнабић: Чинимо све да унапредимо пословно окружење (стр.6)

Петровић: Привредни раст мањи од 3,5 одсто (стр.7)

Синдикати аеродрома незадовољни висином добити за 2018. (стр.8)

Брнабић: Економија Србије још није у потпуности спремна за одржив раст (стр.9)

Потребно значајније пореско растеређење привреде (стр.10)

"Фолксваген" ће у Србији правити теренце (стр.13)

Србија треба да улаже у знање и људе, а не у јефтину радну снагу (стр.14)

Брнабић: Привреда јача, али мора много брже (стр.15)

Фијат опет покреће производњу у Крагујевцу (стр.16)

Синдикати Аеродрома Никола Тесла нису задовољни висином добити за запослене (стр.16)

Зоран Дракулић: У Србији се лоше живи, наша земља се споро развија

Аутор: С. Лакић

Данас људи у Србији лоше живе, развој Србије је спор и ако немамо привредног раста људи ће остати на плати од тридесетак хиљада динара, рекао је бизнисмен Зоран Дракулић говорећи на тему Како обезбедити инвестиције за одржив раст и одговарајући на питање како убрзати развој Србије.

- Европа нас овакве неће. Нећемо ни 2025. у Европу са оваквим резултатима. Морамо да растеретимо српску привреду која ради тешко јер су порески намети огромни и то треба смањити за 20 до 30 одсто да бисмо добро радили - рекао је Дракулић.

Он је на [Копиаоник бизнис форуму](#), одговарајући на питање где је данас Србија, оценио да је мисли да је раст БДП од 4,3 одсто била случајност и резултат фактора који тешко могу да се понове. Поздравио је ниску инфлацију и ниске каматне стопе за привреднике које износе око два до три одсто, али и оценио да је добро то што је Србија успела да прода Железару и РТБ Бор. - Лоша је корупција, сива економија, структурне реформе о којима причамо 15 година а нема их, као и правни систем и јавни сектор који мора хитно да се реформише. Србија нема ни стратегију одрживог развоја, а имате и велику неједнакост у смислу третирања и доделе субвенција страним и домаћим инвестицијама - рекао је Дракулић додајући и да на чело јавних предузећа мора да дођу прави људи и да је неопходно приватизовати многа од њих.

Додао је и да је лоше то што су пале домаће приватне инвестиције за 40 одсто.

- Путна привреда и грађевинарство у прошлој години су дали добре резултате, али је потребно уредити област конверзије земљишта где је легло корупције - оценио је Дракулић.

Ђуричин: Србији потребан нови модел раста

Извор: Танјуг

Србији је потребан нови модел раста и нова платформа за вођење економских политика, изјавио је данас Председник Удружења корпоративних директора Србије и члан Председништва Савеза економиста Србије Драган Ђуричин.

То је важно да би се обезбедила одрживост решења претходних реформи, односно фискална равнотежа и одрживост, рекао је професор Ђуричин Тањугу. Он је навео да је Србији потребан интелигентнији раст који се базира на улагањима која имају велики мултипликатор инвестиција, базираним на знању и ономе што је тренд четврте индустријске револуције, а то су комбинаторне иновације.

- Да бисмо опстали на глобалном плану неопходно је да имамо конкуретне производе који се могу створити само ако платформа за вођење економских политика комбинује тржишни механизам и индустријске политике - рекао је Ђуричин.

Он је додао да Србија има обавезу да направи индустријске политике, такозване паметне специјализације, за четири индустријска сектора и да концентрише инвестициону активност која треба да доведе до веће стопе раста када су у питању ти сектори.

Ђуричин је на данашњем панелу у оквиру Бизнис форума "Оскудица капитала и фискални простор за раст" рекао да је фискална консолидација успешно завршена 2017. године и да се након тога фокус померио на питање раста.

Навео је да привреда Србије више није раштимована као пре 2014. када се мерама економске политике није могло утицати на циљеве економског развоја, али да је ипак импотентна.

Ђурићин је додао да нема сумње да су остварени одређени елементи прогреса када су у питању сви макроекономски фундаменти у последње две године.

Проблем је, како каже, рањивост економије која је изложена одређеним стресовима из међународног окружења, а међу главним факторима те рањивости су релативно висока задуженост, која ипак пада, али још увек није на нивоу од 40 или 45 процената, као и конкурентност.

Вујовић: Имамо хиљаду ствари које смо започели, али смо мало ствари завршили

Извор: Н1

Бивши министар финансија Душан Вујовић изјавио је на Копаоник бизнис форуму да Србија треба да пређе на другачији систем функционисања да би сустига развијене државе.

"Да бисмо стигли свет, ми морамо да променимо модус, ми морамо да пређемо из ходања пешке по камењу на неки лет. Значи, морамо потпуно да уђемо у други начин функционисања, и то је уствари та дигитална трансформација", казао је Вујовић.

"Оно што смо чули данас од председника Владе, од министра финансија говори о томе да смо започели и закопали много корисних канала на много места, али ће ефекти бити тек кад их завршимо. Ми овде говоримо о раседлинама, о пукотинама. Није да се не ради код нас на инфраструктури, ми имамо хиљаду ствари које смо започели, али смо мало ствари завршили", поручио је бивши министар.

На Копаоник бизнис форуму говорио је и професор Економског факултета у Београду И бивши гувернер НБС Дејан Шошкић који је упозорио да се финансијска стабилност не сме посматрати у "стационарном смислу", већ да финансијски систем мора озбиљно да се развија.

"Наш систем је дубоко неразвијен, са ризицима који у себи носи, и самим тим, неспособан да заиста подржи прави привредни развој, и ту се онда манифестује и онај аспект о којем се често говори, а то је недовољна финансијска подршка секторима који су основ и мотор развоја сваке динамичне привреде. Говорим о микро, малим и средњим предузећима. Која морају да лакше налазе пут до финансирања да би могла да обезбеде будући привредни раст и развој"

Петровић: Главни чвор за бржи привредни раст - владавина права и корупција

Аутор: [Н1 Београд](#)

Ако Влада Србије жели привредни раст требало би да се фокусира на јачу владавину права и сузбијање корупције, области у којима има главни проблем, оценио је председник Фискалног савета Павле Петровић за Н1 са Копаоник бизнис форума.

Међународне оцене, рекао је Петровић, попут прегледа Светске банке или Транспаренси интернешнела, показују да је Србија у погледу владавине права и корупције на последњим местима, очигледно је да је ту главни проблем и место где би Влада требало да се фокусира ако жели привредни раст.

"Мере за које је Ана Брнабић навела да могу да поспеше привредни раст јесу добре, али ако ударе на зид слабе владавине права и корупције оне ће се истопити", каже он за Н1. Он је рекао и да не зна колико је могуће да Србија буде земља иновација, али да је могуће да иновације из страних земаља усвојимо и да имамо ефекат сустизања других земаља. Говорећи о могућем доласку Фолксвагена у Србији, Петровић је оценио да би било одлично да та компанија дође у Србију, али да су основни проблем земље домаће инвестиције. "Један од значајних фактора зашто су домаће инвестиције ниске јесу опет владавина права и корупција. Све упућује да је то главни чвор који треба распетљавати, да би се поставили темељи дугорочног раста Србије", оценио је он. Један од начина да Србија не буде земља јефтине радне снаге јесте да улаже у образовање, закључио је.

Буквић: Екстремно сиромашних у Србији пола милиона, живе са 400 динара дневно

Аутор: [Марија Комазеп](#)

Недавно је из Владе Србије стигла порука да су готово искорењени екстремни видови сиромаштва, а управо према подацима Владе пола милиона људи живи са мање од 400 динара дневно, односно нема за основне животне потребе, док се број екстремно сиромашних не смањује већ годинама.

Шта представља подела на екстремно и апсолутно сиромаштво и каква је заправо ситуација у Србији, за Инфо биз говорила је Љиљана Буквић, новинарка дневног листа Данас.

Н1: У Србији и даље постоји термилошки разлика између апсолутног и екстремног сиромаштва, у чему је разлика?

Буквић: Екстремно сиромаштво подразумева да човек нема ни за хлеб, то су углавном бескућници. Апсолутно сиромаштво је свака особа која нема 12.000 динара месечно, односно која не може да задовољи основне потребе за храном, да купи себи одећу, плати рачуне... У тој некој категорији је четворочлана породица која нема примања већа од 32 хиљаде динара. Она је прецизирала да екстремно сиромаштво није искорењено, то је на неком проценту од 0,1 одсто, то су ти људи који немају ни за хлеб. Али то екстремно сиромаштво имали смо и пре 18 година. Међутим, апсолутно сиромашних у Србији је пола милиона, дакле 7,3 одсто. То су дакле они који живе са око 400 динара дневно.

Н1: У Европи не постоји та подела на екстремно и апсолутно сиромашне, постоје само екстремно сиромашни.

Буквић: Ту је зправо дошло до забуне јер је Светска банка објавила податке да је у Србији екстремно сиромаштво 7,2 одсто, вероватно су наши одавде послали њима погрешне податке. Тако да испало је на тој табели Светске банке да је стопа екстремног сиромаштва у Србији заправо 7,2, а то је у ствари то апсолутно сиромаштво. Они не препознају такве поделе какве код нас постоје.

Она је рекла да је апсолутно сиромаштво смањено за нијансу у претходним годинама. "Пре 12 или 13 година било је 8,8. Пре 2008. било је на 6,1 одсто, да би сада имали овај последњи податак за 7,2", додала је.

Узрока је много, како каже, један је на пример одлазак људи из Србије.

"И није проблем само о плати већ и о целом систему и људи не виде више перспективу.

Последњи извештај који је био повод за писање тих текстова, који је објавио Владин тим који се бави тиме. Анализиран је период од 2014. до 2017. и у једном тренутку се помиње да је у том периоду из Србије отишло 117 хиљада људи", наводи.

Н1: Пола миолиона њих живи на граници сиромаштва. Шта је са осталим грађанима?

Буквић: Четвртина њих, то је проценат који се не мења тако лако, у ризику је од сиромаштва. Притом је свако 10. дете апсолутно сиромашно а свако треће у ризику од сиромаштва.

Брнабић: Чинимо све да унапредимо пословно окружење

Извор: Танјуг

КОПАОНИК: Србија ради све како би унапредила пословно окружење и привукла инвеститоре попут "Фолксвагена", изјавила је данас премијерка Ана Брнабић, али није желела да коментарише наводе медија да та немачка компанија планира да дође у Србију.

"Имамо светске, реномиране компаније и то смо видели нарочито у последњих пар година и са компанијама као што је "Cumtobel" и са "Континенталом" и са Центром за истраживање и развој, и са "НЦР"-ом - кренућемо у изградњу великог кампуса. Такве ствари су референце за све будуће компаније и ја се надам да ће их бити све више, али што се тиче "Фолксвагена" немам коментар, то је превише важна инвестиција да би се о томе говорило у медијима", рекла је Брнабић за РТС.

Србија се, како је нагласила, бави својом економском политиком у структурним реформама. Премијерка је нагласила да је привреда Србије сада знатно отпорнија на могуће ударе споља и да то показује константан економски раст.

Она се сагласила са критикама да раст није довољно брз како би се више осетио и у стандарду грађана.

Председница владе сматра да би раст требало да буде много робуснији, бржи и јачи и да би требало урадити још много тога када је реч о структурним реформама, владавини права и инфраструктурним, капиталним инвестицијама како би раст био одрживији.

Брнабић је, међутим, подсетила да је Србија прошла кроз изузетно тешке и непопуларне мере фискалне консолидације.

"Данас видимо резултате тих мера у економској стабилности, у повећању плата, у повећању пензија - али не угрожавајући буџет; у рекордном нивоу страних директних инвестиција од 3,5 милијарде у 2018. години. Тако да мислим да смо на правом путу, али и када смо имали те непопуларне, тешке мере фискалне консолидације ми смо и даље имали раст. Мали раст, али раст", указује Брнабић.

Премијерка је објаснила да је веома тешко остварити раст уз мере штедње какве је Србија имала 2015. и 2016.

"То стварно говори о једној добро промишљеној, озбиљној економској политици. Ако наставимо овако верујем да ће у будућности бити много боље, пре свега зато што у овом тренутку инвестирамо у будућност, пре свега кроз образовање", поручила је Брнабић.

Петровић: Привредни раст мањи од 3,5 одсто

Пише: М. Обрадовић

У четвртном тромесечју прошле године имали смо нагло успоравање привредног раста који је са више од четири одсто пао на 3,5 одсто. Ако искључимо ефекат пољопривреде у овом тромесечју стварни раст је износио 2,2 одсто.

У другим земљама Централне и Источне Европе такво успоравање се не види, што значи да су за то одговорни унутрашњи фактори. Један од главних фактора успоравања у другом полугодишту 2018. је пад производње електричне енергије за седам одсто. Такође, везано за то је и пад производње угља од 12 одсто. На нивоу целе 2018. године ова област је утицала на смањење БДП-а 0,25 процентних поена – рекао је Павле Петровић, председник Фискалног савета на панелу посвећеном фискалном простору за раст.

Он је истакао да је ЕПС у 2016. имао нормалну производњу од 35,6 милијарди киловат-сати.

„У 2017. су имали пад на 34 милијарди киловат-сати и у 2018. уместо да повећају производњу за 10 одсто они су подигли за један одсто. ЕПС кочи раст који може бити испод три одсто ове године.

Ако говорите о реформама јавних предузећа, нема места општем ставу. Ту је само једно важно, реформишите ЕПС!“, поручио је Петровић.

Он је истакао и да се већ сада види да је дошла на наплату лоша буџетска политика у погледу јавних инвестиција. „Инвестиције у инфраструктуру остале су исте као и прошле године.

Разлика је отишла на опрему за војску и полицију. У реду, то може бити политичка одлука, али мора се знати које су последице тога, а то је да оне не генеришу економску активност. Сад се види како би те паре добро дошле да парирају овом успоравању“, рекао је Петровић.

Петровић је изразио задовољство тиме што је „од стране владе прихваћена наша оцена да ми нисмо никакви рекордери у привредном расту, већ да заостајемо“, коментаришући раније говоре премијерке и министра финансија. Он је поновио закључке анализе Фискалног савета према којој Србија губи 1,5 до два одсто годишњег привредног раста због корупције, слабе владавине права, недовољних инвестиција и неадекватног образовања. Он је рекао да правило конвергенције које је емпиријски утврђено и гласи да слабије развијене земље бележе два одсто бржи раст од развијених земаља. С друге стране, ми имамо слабили раст од развијенијих од нас, од земаља ЦИЕ.

„Пошто су популарна поређења како је било некада, а како је сада, ми имамо ситуацију да се владавина права побољшавала до 2014. године, а од тада се погоршава. Мере о којима су говорили премијерка и министар финансија су добре, али биће кратког даха ако се суоче са корупцијом“, оценио је Петровић.

Он је поручио да је за владу добитна комбинација на дужи рок да почне одмах да ради на владавини права и смањењу корупције. „Можда се ефекти неће показати одмах 2019. или 2020. али без тога нема дугорочног раста“, рекао је Петровић.

Стивен Ндегва, шеф канцеларије Светске банке у Србији истакао је да је ниво инвестиција у Србији на око 20 одсто БДП-а, а да је за „робустан и здрав раст неопходно 30 одсто“. Он се осврнуо и на квалитет инвестиција апелујући да се инвестира у високо квалитетне послове.

„Дуго је Србија решавала проблем незапослености, али није обраћала пажњу на проблем ниских плата. Искуства из Мексика су показала да компаније које узимају такве субвенције лако одлазе на друго место уколико нађу ниже плате“, рекао је Ндегва.

Када се ради о инвестицијама у инфраструктуру поставља се питање да ли предузећа из те области могу да финансирају пројекте. Одговор је углавном – не. Дејан Малинић, професор на

Економском факултету у Београду, каже да су у државним предузећима из области инфраструктуре имају веће акумулиране губитке него што је нераспоређена добит. „Поставља се питање да ли су она уопште способна за раст и инвестиције. Профитабилност тих предузећа није висока. Стопе приноса су један до три, највише четири одсто. Једино телекомуникације праве солидне приносе на капитал“, каже он. Малинић је указао и на одлив добити из јавних предузећа, односно на извлачење пара од стране државе. „Имали смо и претходних година овде изјаве директора јавних предузећа који се прво хвале како пуне буџет, а онда се жале како немају пара за инвестиције. То је повезано и није добро са становишта раста. Такође, потребан нам је раст који не игнорише креирање вредности за све учеснике. Код јавних предузећа добит није добра мера вредности“, оценио је Малинић. Он је додао да државна предузећа која послују у инфраструктурном сектору никада немају довољно средстава за финансирање, буџетска средства су недовољна, а кредити скупи. Себастиан Соса, представник ММФ-а у Србији додао је да су државна предузећа у 2014. и 2015. години коштали државу три одсто БДП-а. „Данас је стање много боље, али у овом сектору и даље потребно много реформи. Уместо да буду терет, јавна предузећа треба да вуку привреду“, рекао је Соса. Према анализама ММФ-а Србија је земља у којој државна предузећа имају највећи утицај на привреду мерено бројем запослених, док истовремено по индексу управљања ЈП стојимо лоше. „Уколико би се продуктивност јавних предузећа изједначила са сличним приватним предузећима то би могло повећати БДП за један до два одсто БДП-а“, напоменуо је Соса. Он је илустровао проблем управљања јавним предузећима и чињеницом да велики број предузећа има в.д. директора. Рецимо у Путевима Србије још од 2011. године, у ЈП Емисионе технике и везе од 2014, а у ЕПС на пример више од три године. С обзиром да су главна тема јучерашњег дана биле инвестиције професор Мирољуб Лабус је указао да је анализом дошао до закључка да се приватне домаће инвестиције у Србији смањују. „Нема земље која се развила без домаћих инвестиција. Оне иду махом у МСП, тамо где стране инвестиције не иду. Право је питање зашто наши привредници не улажу. Стране инвестиције иду тамо где праве највећу корист власницима, а не где дају највећи ефекат за економију. Многи наши привредници мисле да су дискриминисани у односу на странце. Имамо суфицит у буџету. Мој предлог је немојте давати у пензије, не купујте авионе, смањите порез на добит на пет одсто. Пустите предузећа да остваре акумулацију и да инвестирају“, поручио је Лабус.

Синдикати аеродрома незадовољни висином добити за 2018.

Пише: Бета

Четири синдиката Аеродрома „Никола Тесла“, који је у концесионом власништву француске компаније „Ванси“, данас су изразили протест јер нису задовољни прелиминарном висином износа добити за 2018. годину, која је намењена запосленима. Они су оценили, да је начин на који се решава учешће запослених у добити, осмишљен као принцип ради личне промоције појединаца и „кап која је прелила чашу“, саопштио је синдикат Слога. У знак протеста синдикати, међу којима су и синдикати „Заједно“, Независни синдикат и АСНС, упутили су допис председнику Србије, председници Владе Србије, министру за рад, министарки саобраћаја, председници надзорног одбора, генералном директору и скупштини акционара Аеродрома „Никола Тесла“. У допису су навели да су увек били поуздан партнер своје компаније и лојални пословним изазовима и гледали на аеродром као на своју другу кућу.

Синдикати су званичницима поручили и да су били свесни да се компанија мора приватизовати због многобројних фактора који су временом утицали на државу.

Истакнуто је и да нису штрајковима опструисали приватизацију, али да се сада осећају преварено, будући да су се надали и пристојном уделу од добити Аеродрома „Никола Тесла“. „Апсурдно је да радник једне од најбољих компанија у Србији, па и региону, прође горе од раника Азотаре, Галенике, Теленора, Железаре, пиваре, цемента, уљара, шећерана, ПКБ-а“, наводи се у допису и додаје да су све те компаније трудиле да своје запослене обезбеде неком отпремнином.

Брнабић: Економија Србије још није у потпуности спремна за одржив раст

Пише: Бета

Премијерка Србије Ана Брнабић данас је на отварању 26. Копаоник бизнис форума рекла да економија Србије још није у потпуности спремна за одржив раст и да мора да се ради на томе да привредни раст буде већи и дугорочно одржив.

„Најважнији задатак Владе Србије је да трансформишемо економију од оне која је заснована на инвестицијама на економију која се ослања на иновације и знање“, рекла је Брнабић.

Она је истакла да ће се само на тај начин омогућити да будуће генерације имају здравију и конкурентнију економију која обезбеђује динамичнији и здравији раст.

„У мандату ове владе смо учинили много и крећемо ка економији заснованој на иновацијама и знању. Основ тога је реформа образовања, како би млади учили како да мисле а не шта да мисле, да решавају проблеме“, казала је премијерка.

По неним речима, најбрже растући сектор у Србије су информационе технологије (ИТ) чији је годишњи раст у 2018. био 26 одсто, а у 2017. је износио 22 одсто, док је извоз те индустрије у прошлој години био око 1,14 милијарди евра.

„Мењамо и политика субвенција јер се све више подстичу улагања у високе технологије, опрему, знање и истраживање, а мање отварање радних места“, рекла је Брнабић.

Премијерка је истакла да је за напредак земље веома важна владавина права, поред јаким институција.

„Здрава економија почива и на вредносном систему коју земљу чини европском без обзира да ли је у Европској унији“, казала је Брнабић.

Додала је да Србија треба да буде земља једнаких шанси, у којој ће се разлике доживљавати као квалитет а на основу за поделе, где ће бити поштована људска права и слободе, права и обавезе радника и послодавца, а унапређиван социјални дијалог.

Председник Савеза економиста Србије Александар Влаховић је Влади препоручио да раст бруто домаћег производа базира на расту инвестиција и извозу, као и расту приватне потрошње, а да раст јавне потрошње буде у складу са привредним растом.

Он је навео да је незапосленост, пре свега младих, заједно са неповољним демографским развојем и миграцијом становништва и даље највећи проблем Србије.

Указао је да је изостао напредак у реструктурирању највећих јавних предузећа, изузимајући Железницу, као и јавних комуналних предузећа у већим градовима.

Копаоник бизнис форум траје до 6. марта, окупиће више од 1.300 учесника, а централна тема је: „Србија десет година после велике рецесије: Снажан раст као императив“.

Потребно значајније пореско растеређење привреде

Пише: Милош Обрадовић

Данас десет година од светске економске кризе, након три рецесионе године и фискалне консолидације Србији је пре свега потребан привредни раст и то не било какав, већ робустан, већи од пет одсто годишње, за Данас говори Александар Влаховић, председник Савеза економиста Србије и председник Програмског савета Копаоник бизнис форума.

Управо то је и централна тема 26. Копаоник бизнис форума који организује Савез економиста Србије.

Како оцењујете годину између два Копаоник бизнис форума? Шта је од обећаног урађено, а шта није?

У прошлој години раст БДП Србије је износио цца 4,3 одсто, што је највиши ниво од 2008. године – и налази се на просеку раста земаља Централне и источне Европе. Секторски посматрано, раст у 2018. години је био вођен растом пољопривредне производње (један процентни поен), снажним растом грађевинарства (15 одсто), растом услуга и, само делимично, растом индустријске производње.

У протеклој години, други пут узастопно, бележи се фискални суфицит од 0,7 одсто БДП-а. Негативни тренд продубљивања екстерних дефицита из 2017. године настављен је и у 2018. У другој половини прошле године дошло је до убрзавања раста извоза и увоза, при чему је раст увоза био већи од извоза.

То је узроковало значајно виши ниво робног дефицита од приближно 11,5 одсто, што је више за 3,2 процентних поена у односу на 2017. годину. Истоветна тенденција раста бележи се и код дефицита текућег плаћања, који је на крају године износио шест одсто. У суштини раст екстерних дефицита открива фундаменталне слабости наше недовољно конкурентне привреде, и он је последица бржег раста домаће тражње од БДП-а.

Добро је да је сачувана макрофискална стабилност, да је монетарна политика непромењена, да се наставио пад удела ненаплативих кредита. Такође у позитивне догађаје убрајам и приватизацију РТБ-а Бор и ПКБ-а, као и свођење некадашњег гиганта ФАП на свега двадесетак радника.

На тај начин је значајно смањено фискално и парафискално оптерећење буџета. На другој страни, сматрам да се недовољно урадило на реструктурирању великих јавних предузећа. У негативне убрајам и чињеницу да су укупне инвестиције и даље слабе, те да је реализација капиталних инвестиција испод четири одсто БДП-а. Такође, изостало је и значајније пореско растеређење привреде, упркос чињеници да је остварен буџетски суфицит.

Тема прошлогодишњег Форума била је шта након развојних мера штедње.

Овогодишњи назив сумира економска политику Србије након велике светске кризе и указује на потребу за робусним растом. Шта би био тај робусни раст? Колики раст и у ком периоду је потребан Србији за приближавање рецимо земљама Централне и Источне Европе?

Српска привреда је у протеклих десет година била три пута у рецесији. И док је 2009. године било очекивано да светска криза има свој негативни ефекат и на привреду Србије, будући да је више од 90 земаља у свету бележило пад економске активности, у 2012. години рецесија је била последица неспремности Владе да елиминише структурне дефиците (свега три земље у Европи су имале пад активности).

Тек након треће рецесије у 2014. години, економска политика се мења, напушта се модел подстицаја потрошње и као основни стуб фискалне консолидације дефинише се штедња. Резултати заокрета у економској политици су већ након три године довели до потпуне фискалне стабилизације: уместо планираног дефицита од 3,8 одсто, остварен је суфицит у буџету. Јавни дуг је смањен за 10 процентних поена мерено у односу на БДП. Истина, није само штедња, која се углавном огледала у смањеним платама и пензијама, допринела позитивним фискалним

кретањима, већ пре свега снажан раст јавних прихода, као последица сузбијања сиве економије, али и веома повољних међународних чинилаца (пад цене нафте, снажнији опоравак ЕУ зоне, као и пад камата).

Међутим, просечан раст привреде Србије након 2015. је недовољан, скроман и колебљив. У протеклом десетогодишњем периоду кумулативни раст БДП-а Србије износио је приближно 10 одсто, што је 2,4 пута мање од Румуније, 2,3 пута од Македоније, готово три пута мање од Албаније, док су Бугарска, Црна Гора и Босна имали раст 1,7 пута већи од Србије.

Од 2010. до 2018. године кумулативни раст привреде Србије је био око 15 одсто, а земље Централне и источне Европе у просеку су имале двоструко бржи раст. Због недовољног раста Србија заостаје за упоредивим земљама. У поређењу са Србијом, БДП по глави становника је у Бугарској за трећину већи, у Румунији за око 50 одсто, а у Пољској за два пута.

Све у свему, уместо да сустижемо, заостајемо за земљама ЕУ. Да бисмо остварили бржу конвергенцију са просечним стандардом у ЕУ потребне су амбициозније стопе раста од пет и више процената и то у дужем временском периоду.

Међутим, то није могуће остварити без подизања укупног нивоа инвестиција. Управо се на проблем слабих инвестиција мора фокусирати економска политика наше земље. Потребно је одредити знатно већа издвајања из буџета за капиталне инвестиције, улагање у саобраћајну, комуналну и водопривредну инфраструктуру.

Са друге стране, неопходно је унапређењем општих услова пословања подстаћи раст домаћих приватних инвестиција. Најпре, треба коначно завршити посао на реструктурирању великих јавних предузећа и делимичном приватизацијом оспособити их за будуће инвестиционе циклусе.

Такође, постоји још десетак великих предузећа која још увек нису приватизована. Када су у питању мала и средња предузећа у приватном сектору и подстицај инвестирања у овом домену, неопходно је унапредити квалитет институција и то не само оних који регулишу тржиште, већ и оних који се односе на владавину права, заштиту својине и уговора.

Наравно, постоји и читав низ инструмената којима се предузетницима може помоћи у обезбеђењу финансијског капитала, кроз делимичну поделу ризика путем гаранцијског фонда и слично. Све у свему, са садашњих 19 одсто БДП-а инвестиције треба да порасту на 25 одсто. То је достижно, уосталом то смо имали у периоду пре 2008. године, када су и просечне стопе раста биле око пет одсто годишње.

Како ви предвиђате економску 2019?

На таласу убрзања глобалног опоравка из 2017. године, светска економија је, почетком прошле године, имала јак синхронизовани раст. Међутим, како је година одмицала прогнозе раста су попримиле песимистичније тонове – генерално раст је постао дивергентан.

И док је економија САД, захваљујући снажним фискалним стимулансима задржала стабилну тенденцију раста, привредна кретања еврозоне, Јапана, Велике Британије и Кине су постепено слабила.

Кључни ризик са којим се суочава светска економија је значајан пад светске трговине са почетних пет одсто раста, на готово нула одсто на крају прошле године. Уколико се трговински конфликт и контракција светске трговине настави, могуће је и оштрије успоравање раста светске економије, што у комбинацији са поопштравањем финансијских услова, волатилношћу финансијских тржишта, може повећати рањивост глобалне економије и довести до рецесионих тенденција у наредним годинама.

Посебно је проблематична еврозона. Наиме економска активност у овој регији је достигла свој врхунац у другој половини 2017. године, када је остварен раст виши од 2,5 одсто и од тада долази до постепеног успоравања.

Разлози су вишеструки: политичка неизвесност у појединим земљама еврозоне и посебно у погледу будућности ЕУ, Брегзит и начин његовог спровођења, изазови са којима се суочава

Француска, проблем сувереног дуга Италије, отпори према администрацији у Бриселу, растући популизам, избори за Европски парламент.

У овој и наредној, 2020. години раст привреде еврозоне неће прелазити 1,7 одсто годишње. Дакле, прогнозе нису добре и то ће свакако имати утицај и на периферију, односно на нашу земљу, имајући у виду ниво зависности привреде Србије од коњуктеуре у ЕУ.

Наша два главна спољнотрговинска и инвестициона партнера приметно успоравају своју активност – Италија је технички већ ушла у рецесију, а показатељи пословне климе наговештавају да би се то могло десити и у Немачкој.

Како би претње које стижу споља у виду трговинских ратова, успоравања раста еврозоне, подизања каматних стопа могле да се одразе на Србију?

Као што су позитивне околности снажније обнове привредних активности у еврозони допринеле да фискална консолидација у Србији буде много успешнија од првобитног плана, тако ће и успоравање активности у ЕУ имати изражени негативни утицај на нашу привреду. Сасвим логично, будући да готово 80 одсто спољнотрговинске размене Србија остварује са ЕУ и регионом Западног Балкана. Већ сам поменуо да се два главна спољнотрговинска партнера Србије суочавају са рецесијом.

Томе треба додати и трговинске тензије унутар Западног Балкана. Све заједно, уколико се остваре песимистичке прогнозе, може утицати на смањени прилив финансијског капитала, што ће се последично одразити и на курс, и на недовољне инвестиције. Дакле, треба се припремати за тај сценарио и то важи и за државу, али и за привреду.

Да ли смо спремни за поновну евентуалну кризу 10 година након претходне?

Ако се посматрају подаци који говоре о учешћу текуће потрошње (плате и пензије) у БДП-у, долазимо до закључка да је данас стање неупоредиво повољније у односу на 2008. годину. Такође, у протеклих 10 година приватизација друштвеног капитала је готово приведена крају. Реструктурирање великих јавних предузећа, изузев железница, не иде задовољавајућим темпом. Стање у банкарском сектору је данас дефинитивно боље, регулација је знатно ригорознија. Са друге стране, иако је изражен тренд смањења, јавни дуг је данас за више од 20 процентних поена већи од стања које је било крајем 2008. године. Све заједно, закључујем да је генерално стање у буџету и привреди данас боље, али ако се настави са повећањем текуће потрошње брже од раста БДП-а, врло лако се могу повратити, за сада елиминисани структурни дефицити. Томе иде у прилог и већ поменуто прилично забрињавајуће продубљивање екстерних дефицита.

Шта ће бити највећи проблеми у достизању пројектованог раста од 3,5 одсто, а шта ће бити генератори раста?

Требало би да генератори раста буду инвестиције и извоз, али чини ми се да ће, као и прошле године кључни допринос дати потрошња. Не сматрам да је то добро, пошто привреда Србије и даље није на захтеваном нивоу конкурентности, који би гарантовао да екстерна равнотежа неће бити нарушена.

Такође, низак ниво штедње у односу на инвестиције и висок ниво текуће потрошње у односу на продуктивност и дохотке, говоре да је присутна фундаментална неравнотежа у нашој привреди.

И ове године на Форуму значајна улога је дата дигиталној економији и иновацијама. Прошле године се о томе доста говорило. Да ли се види напредак, да ли Вам се чини да можемо да ухватимо тај воз 4. индустријске револуције?

И ове године ћемо готово половину програма посветити овим темама. Поред тога посебан акценат дајемо и подстицају креативне економије. У времену скоковитих промена, какво је време у коме живимо, време четврте технолошке револуције, Србија има шансу да надокнади вишедеценијско заостајање.

Неспорно је да напредак постоји, довољно је само погледати којим темпом расте извоз у ИТ и креативној индустрији, као и допринос ових сектора БДП-у. Међутим стубови развоја државе и друштва, не само у данашњим брзим променама, су образовање и наука.

Чини ми се да као друштво нисмо довољно свесни од каквог су значаја за нашу будућност и укупно благостање управо ова два стуба. Такође, демографски развој је неповољан, миграција квалитетних кадрова се наставља несмањеним темпом. Све су то проблем који захтевају много сериознији и конзистентнији приступ у њиховом решавању.

"Фолксваген" ће у Србији правити теренце

Аутори: Д. Стојаковић / С. Булатовић

Немачки гигант из наше земље ће лансирати "Шкодине" и "Сеатове" четвороточкаше најкасније 2023. године

КАО гром из ведро неба током викенда је одјекнула можда и најважнија економска вест последњих деценија да ће немачки "Фолксваген" у Србији градити фабрику. Сада је све извесније да ће у новим постројењима бити организована производња СУВ возила из "Шкодине" и "Сеатове" породице. Реч је о "шкоди карок" и "сеату атека". Ови модели ће бити пресељени у Србију из чешког града Квасине, који уместо ова два теренца преузима продукцију "фолксваген пасата".

А, да је реч о великом спремању у немачком аутомобилском гиганту сведочи и чињеница да ће фабрике из Едена и Хановера, где се до сада склапао "пасат" бити специјализоване за електро-моделе. Осим "карока" и "атеке" у будућој фабрици у нашој земљи биће омогућена производња још три модела.

Ипак, треба сачекати да управа немачке групе у наредним данима и дефинитивно потврди план да у Србију инвестира 1,4 милијарде евра, иако је то, како тврде извори "Новости", само формалност. Очекује се да би из наших постројења први четвороточкаши могли да изађу у 2023. години.

Дуго се шушка да "Фолксваген група" тражи локацију за ново постројење. Јавно је саопштено после састанка управе половином новембра прошле године. Тада су зацртани стратешки задаци "Фолксвагена" за наредних пет година. Одлучено је да ће постројења у Емдену и Хановеру, у Немачкој, бити намењена искључиво електричним возилима. Спремајући раст на Старом континенту, Група ће проширити своје производне капацитете након 2022. године са додатним погоном у источној Европи.

- Немачке фабрике посебно су погодне за трансформацију производње електричних возила, с обзиром на високу стручност и ниво квалификација наших запослених - рекао је тада Оливер Блуме, члан УО "Фолксвагена". - Усклађујемо три фабрике у Цвикау, Емдену и Хановеру, са нашом стратегијом електрификације и тиме постављамо темеље за проширење наше електричне флоте.

ПРОДАЈА "ФОЛКСВАГЕН група" је лане испоручила 10,83 милиона возила широм света, што је 0,9 одсто више него у 2017. години. Највећи раст, 13,1 одсто, имали су у Јужној Америци. У Европи су продали 1,2, а у Азији 0,9 одсто више возила. Продаја је била мања у Северној Америци и то за два одсто.

Део тог плана је селидба производње "пасата" у фабрику "Шкоде" у Квасине, у Чешкој. Ови модели ће се производити заједно са "шкодом суперб" и "кодијаком".

- "Шкода карок" и "сеат атека", који се тренутно производе у Квасинама, биће премештени у нову групу мултибренд постројења. Група тражи нову локацију у источној Европи - писало је у тадашњем саопштењу.

И од тада траје лицитирање која је то источноевропска земља најатрактивнија овом аутомобилском гиганту. У почетку се спекулисало са Бугарском, Румунијом и Турском, а однедавно су као могуће адресе словиле Македонија и Србија. Из преговарачких кругова досад је процурило да би у ново постројење "Фолксваген" уложио 1,4 милијарде евра, посао би добило око 5.000 радника, међу њима 650 инжењера. Извоз из тог постројења би могао да достигне 4,5 милијарди евра годишње. Капацитет будуће фабрике биће 300.000 аутомобила годишње.

УЛАЖУ МИЛИЈАРДЕ ШИРОМ СВЕТА

"ФОЛКСВАГЕН" је почетком ове године обелоданио да гради фабрику електричних возила у Тенесију у Америци. Тамо ће производити возила заснована на модуларном електричном алату МЕБ, новој генерацији електричних аутомобила. У погон ће инвестирати око 700 милиона евра. У наредних неколико година, осам МЕБ постројења се планира у Европи, Северној Америци и Кини. Улажу укупно 11 милијарди евра у напредне технологије до 2023. године.

Србија треба да улаже у знање и људе, а не у јефтину радну снагу

Извор:ПР

Србија би као адут требало да користи потенцијале људи, а не јефтину радну снагу, саветује Ђорђије Петкоски, професор са Вартон пословне школе Универзитета Пенсилванија, једне од три најбоље у свету, и напомиње да је за стране инвеститоре важни поверење, сигурност и испуњавање договора.

За сваку државу је питање због чега би нека компанија баш у њу дошла, да ли "због јефтине радне снаге, великог тржишта или још нечега", објаснио је Петкоски и подсетио да Србија није велика земља.

Ако се долази иницијално због јефтине радне снаге, он сматра да онда нема неке перспективе, јер ће ту увек бити "Бангладеш или Индија, где ће се наћи још јефтинија радна снага".

"Ако се долази због људи који раде овде, који имају релевантно знање за глобалне индустрије, онда ће они ту доћи да би креирали нове производе. Пример са Хемофармом је добар пример", истакао је Петкоски.

Он је предочио да су људи, независно од степена развоја неке државе, највећи развојни потенцијал.

"Ове ствари које су дате од Бога и природе то је то, ту не можете много да промените, или имате или немате нафту, а да ли имате опрему је ствар пара", образложио је Петкоски.

Према његовом ставу, најтежи део су људи, ниво њиховог образовања, што је крајње компликовано, јер је то интегрисани систем, који обухвата период од вртића до факултета.

"Ако он не функционише тако да креира услове да најспособнији заиста достигну свој потенцијал, онда ту нема много перспективе", рекао је Петкоски.

Петкоски, који је приликом ранијих посета Србији је био у контакту са људима из Математичке гимназије и Истраживачке станице Петница, сматра да Србија има много потенцијала у младим и изузетно паметним људима, али да им треба креирати одговарајуће услове, односно улагати у образовање, али не само у зграде, већ првенствено у наставно особље, јер је неопходно да се доведу професори светске класе који ће своје знање донети у локалне услове у Србији.

Како је нагласио, нека земља се може променити, ако се прихвати идеја да се људи осећају

добро, не само због тога што су нешто урадили за себе, већ и за земљу, кроз креирање услова да млади људи достигну свој максимални капацитет.

Петкоски је протекле недеље у Србији одржао предавање за запослене и партнере компаније Хемофарм на тему одрживог развоја, иновација и пословања.

Према његовим речима, људи су били најзаинтересованији да сазнају како да повежу проблеме и могућности које виде у Србији са међународним трендовима и да ли кроз то могу да дођу до идеја како боље решавати проблеме.

Петкоски је носилац два доктората из области економије и електротехнике, као и мастера јавне управе са Харвард универзитета. Дугогодишњи је сарадник Светске банке. На Вартон пословној школи предаје друштвено одговорно пословање и етику.

Брнабић: Привреда јача, али мора много брже

Аутор: Е. Р.

Српска премијерка на отварању Копаоник бизнис форума који је окупио 1.300 учесника.

Брнабићева: Задатак да трансформишемо економију, тако да буде заснована на знању СРБИЈА је прошле године забележила привредни раст од 4,3 одсто, највиши у последњих десет година и међу највишим у Европи. То, ипак, није довољно да сустигнемо чланице ЕУ у скорој будућности, па економија није у потпуности спремна за одржив раст, нагласила је премијерка Ана Брнабић, првог дана Копаоник бизнис форума, који је окупио више од 1.300 учесника.

Како је нагласила, највећи задатак Владе Србије је да трансформише економију тако да буде заснована на иновацијама и знању како би Србија могла да достигне развијеније земље Европе. - То је наша будућност и то је тренутно наш најважнији изазов. Ако ово успемо, оставићемо генерацијама које долазе за нама здрав економски модел који ће годину за годином доносити робустан раст - рекла је Брнабићева, на пленарној сесији "Макроекономске основе за снажан раст". - Србија четири године заредом има стабилне јавне финансије, а 2018. смо завршили суфицитом у буџету од 32,2 милијарде динара, односно 0,64 одсто БДП-а.

Према њеним речима, јавни дуг који је пре само неколико година био изнад 70 одсто БДП-а сада износи око 50 одсто, а циљ владе је, каже, да га сведе у оквир такозване безбедне зоне од 45 одсто БДП-а. Да је Србија доста урадила на побољшању пословног амбијента види се, додаје Брнабићева, и по страним директним инвестицијама које су прошле године износиле око 3,5 милијарди евра.

Она је додала да је повећање инвестиција донело и већи број радних места, а резултат је то да незапосленост у четвртом кварталу 2018. буде 12,9 одсто. Брнабићева је истакла и да је ове године повећан буџет за капиталне инвестиције и да први пут прелази 200 милијарди динара.

МАЛИ: КОМШИЈЕ ИЗ НАС

- Ако се по јутру дан познаје, имаћемо много мањи дефицит него што смо планирали - рекао је министар финансија Сениша Мали на Копаонику.

Он је нагласио да је циљ да дођемо до инвестиционог рејтинга како бисмо имали ниже каматне стопе за позајмљивање средстава и бољи привредни амбијент. Према његовим речима, истраживање објављено у петак показало је да је Србија на 52. месту најмоћнијих земаља света и да је иза себе оставила и Хрватску, Румунију, Бугарску и Мађарску.

Фијат опет покреће производњу у Крагујевцу

Извор: Бета

Крагујевац -- Радници фабрике Фијат Крајслер аутомобили Србија у Крагујевцу се враћају на своја радна места.

Подсећамо, производња је била прекинута у претпоследњој недељи фебруара, због смањене тражње фијата 500Л, речено је агенцији Бета из синдиката "Независност". У синдикату "Независност" у ФЦА сматрају да упркос честим прекидима производње нема разлога за забринутост у вези са остајањем Фијата у Крагујевцу и да у фабрици "уопште није лоше". Председник тог синдиката у ФЦА Зоран Станић рекао је да је нормално да после седам година дође до смањења производње фијата 500Л.

Он наводи да се смањење производње догађа и у фабрикама аутомобила у Италији или Немачкој, свуда у свету, па никоме не пада на памет да ће та фабрика "да оде".

Станић је казао да је смањење обима производње једног модела уобичајено када се припрема нови модел, због чега верује да ће то бити случај и у крагујевачкој фабрици.

Он је рекао да је план ФЦА у Крагујевцу, незванично, производња 40.000 возила у овој годину. Станић је оценио да ће у 2019. години бити 100 радних дана, односно траке ће радити 8 или 9 дана месечно.

"Плата радника стиже на време, не шкрипи. Када нема посла, радницима се плаћа 65 посто од годишњег просека рачунајући и 13. и 14. плату. Тако да радници када не раде, примају само пар хиљада мању плату", рекао је Станић.

Он додаје да "беле крагне", односно запослени ван производње, иду на стручне обуке, што му такође говори о томе да ФЦА нема намеру да се "одсели" из Крагујевца.

Са производних трака у крагујевачкој фабрици дневно силази 410 фијата 500Л, односно по 205 у једној смени.

Синдикати Аеродрома Никола Тесла нису задовољни висином добити за запослене

Извор: Бета

Четири синдиката Аеродрома Никола Тесла, који је у концесионом власништву француске компаније Ванси, данас су изразили протест јер нису задовољни прелиминарном висином износа добити за 2018. годину, која је намењена запосленима.

Они су оценили, да је начин на који се решава учешће запослених у добити, осмишљен као принцип ради личне промоције појединаца и кап која је прелила чашу, саопштио је синдикат Слога.

У знак протеста синдикати, међу којима су и синдикати Заједно, Независни синдикат и АСНС, упутили су допис председнику Србије, председници Владе Србије, министру за рад, мистарки саобраћаја, председници надзорног одбора, генералном директору и скупштини акционара Аеродрома Никола Тесла.

У допису су навели да су увек били поуздан партнер своје компаније и лојални пословним изазовима и гледали на аеродром као на своју другу кућу.

Синдикати су званичницима поручили и да су били свесни да се компанија мора приватизовати због многобројних фактора који су временом утицали на државу.

Истакнуто је и да нису штрајковима опструисали приватизацију, али да се сада осећају преварено, будући да су се надали и пристојном уделу од добити Аеродрома "Никола Тесла".

"Апсурдно је да радник једне од најбољих компанија у Србији, па и региону, продје горе од раника Азотаре, Галенике, Теленора, Железаре, пиваре, цемента, уљара, шећерана, ПКБ-а", наводи се у допису и додаје да су све те компаније трудиле да своје запослене обезбеде неком отпремнином